

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsak petek ter stanejo v tiskarni prejemane za celo leto 6 kron, za pol leta 3 krone in za četrť leta 1 krono 50 vin., — po pošti prejemane pa za celo leto 7 kron, za pol teta 3 krone 50 vin., za četrť leta 1 krona 80 vin. — Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača na leto 80 vin. Naročnino prejema upravništvo v Blasnikovi tiskarni. — Oglase (insertate) vzprejmlje upravništvo, in se plača za vsako vrsto za enkrat 16 vin., za dvakrat 24 vin., za trikrat 30 vin. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu „Novic“.

V Ljubljani 27. aprila 1900.

Politični oddelek.**Novi oblaki.**

Tudi ministrski predsednik Körber jo je korenito zavozil in že sedaj je več kakor jasno, da se s hitrimi koraki bližamo novi krizi.

Prihodnje zasedanje poslanske zbornice se začne v znamenju obstrukcije in že danes ni več dvoma, da se iz črnih oblakov, ki se zbirajo, usuje debela toča na naše ustavno življenje.

Kriv je tega ministrski predsednik. Zdaj je skoro ves svet jedin v tem, da tudi Körber nima tiste srečne roke, ki bi razvezala vozal jezikovnega vprašanja. Namesto, da bi bil koj ob prevzetji vlade stopil z gotovim načrtom za jezikovni zakon pred parlament, sklical je nekaj takozvanih voditeljev češke in nemške stranke na zaupna posvetovanja, pri katerih pa niso imeli nikakega načrta, ki bi bil predmet njihovega posvetovanja. Govorilo se je o tem in onem, samo o glavni zadevi se ni govorilo.

Spravne konference so se izjalovile. Čehi so spoznali, da jih ima vlada prav za prav samo za norca, da niti v sanjah ne misli ugoditi njihovim zahtevam in vsled tega so tudi brez ovinkov naznanili, da se spravnih konferenc ne bodo več udeležili. Tudi najzmernejši češki poslanci, kakor dr. Kramař, dr. Pacak, dr. Herold so se na raznih shodih povsem določno izrekli, da se zopet začne brezobzirna obstrukcija proti vsem vladnim predlogom, tudi proti tistim, ki so za nas Slovence največ jega pomena.

Zdaj je vlada sklenila, vreči od sebe krinko in storiti odločilni korak. Naznanilo se je oficijozno, da je izdelala načrt jezikovnega zakona za Češko in za Moravko in da ga predloži v prvi seji poslanski zbornici. Zajedno razglašá, da, če bi Čehi sklepanje o tem načrtu

preprečili z obstrukcijo ali če bi ga zbornica zavrgla, se ta zakon uveljavi s § 14. Povrh se čujejo tudi še druge grožnje. Preti se Čehom z absolutizmom in s kasiranjem ustave, prav kakor za časa Badenija in Thuna Nemcem.

Ta zakonski načrt pa je tak, da ne zadovoljuje niti Čehov niti Nemcev. Čehi mu napovedujejo najodločnejšo opozicijo, ker v načrtu se za Moravsko določa skoro izključno nemški notranji uradni jezik in ker se na Češkem češkemu notranjemu uradnemu jeziku neče dati ravno tista veljava, kakor nemškemu

Ravno tako pa so tudi nemške stranke zagnale strašen vrišč proti temu načrtu. Kar se določa za Moravsko, to jim seveda močno ugaja, ne pa tudi to, kar se hoče določiti za Češko. Nemci so upali in zahtevali, da se v tako imenovanem nemškem ozemlju na Češkem iz vseh uradov izključi češki jezik in da se tako položi temelj bodoči ločitvi nemškega dela od češkega. Vladni načrt pa ne odgovarja popolnoma tej zahtevi. Vlada hoče namreč določiti, da, kakor se bodo morale v čeških okrajih sprejemati nemške vloge in se bodo morale nemški reševati, tako naj se postopa tudi s češkimi vlogami v nemških okrajih, kjer bodo vrh tega nastavljeni še posebni konceptni uradniki, ki bodo imeli nalogo, prelagati češke vloge na nemški jezik in tako omogočati, da se bo ž njimi pri notranjih uradnih poslih ravnalo v nemškem uradnem jeziku. Nemci grozé z obstrukcijo, ker se hoče za nemške okraje določiti to isto, kakor za češke. Nemci zahtevajo za češke okraje dvojezično, za nemške okraje pa jednojezično uradovanje.

Z ozirom na vse to je jasno, da iz lepa ne bo doseči porazumljenja in da bodo v prihodnjem zasedanju državnega zbora divjali prav ostri viharji. Škodo bomo imeli zlasti mi Slovenci. Čuje se sicer, da naši poslanci ne bodo podpirali Čehov, a to je brez pomena, ker so Čehi sami dovolj močni, da izvršujejo obstrukcijo.